

2287.7
M55
小学低年级注音读物

中国寓言故事 100 则

ZHONG GUO YU YAN GU SHI 100 ZE

孟昭禹 等编著

东方出版中心

A0910199

前 言

寓言是文学作品的一种体裁。它是带有劝喻或讽刺的故事。其结构大都简短,主人公可以是人、有生物,甚至无生物。其主题多是借此喻彼,借远喻近,借古喻今,借小喻大,使得深奥的道理从简单的故事中体现出来。

中国寓言,源远流长,成就辉煌。本书从中精选了100则故事性、思想性、艺术性均佳的作品,在保持原文精神的前提下,作了必要的文字上的加工、润色;为便于小读者阅读理解,每则故事后还设置了“家长陪读”栏目,用精简、恰当的语言,概括了故事的寓意。同时,这也是为了便于家长辅导孩子阅读。

本书为小学低年级版注音读物系列之一种。小学生通过自己阅读及家长“陪读”、辅导,能认识更多的生字,积累更多的词语,理解故事的寓意;同时,能达到增长知识、开拓视野、陶冶情操的效果。本书对小学生具有教育意义和启迪作用。

ài cái rú mìng
爱财如命

hěn jiǔ yǐ qián de yì tiān Yǒng zhōu zhè dì fāng hé
很久以前的一天，永州这地方河
shuǐ tū rán bào zhǎng yǒu wǔ liù gè rén zuò yì zhī xiǎo
水突然暴涨，有五六个人，坐一只小
chuán héng dù dà hé xiǎo chuán dào hé zhōng xīn shí huài
船横渡大河。小船到河中心时坏
le dà jiā zhǐ dé qì chuán tiào jìn hé zhōng fèn lì xiàng
了，大家只得弃船跳进河中，奋力向
duì àn yóu qu
对岸游去。

yǒu yí gè rén yuǎn yuǎn de luò zài hòu mian tóng bàn
有一个人远远地落在后面，同伴
wèn tā nǐ shì yóu shuǐ hǎo shǒu píng shí yóu de bǐ shéi
问他：“你是游水好手，平时游得比谁
dōu kuài jīn tiān zěn me là zài dà jiā hòu bian le
都快，今天怎么落在大家后边了？”

nà rén huí dá shuō wǒ yāo lǐ chán zhe yì qiān dà
那人回答说：“我腰里缠着一千大
qián hěn zhòng suǒ yǐ yóu bu kuài
钱，很重，所以游不快。”

tóng bàn shuō nǐ zěn me bù diū diào ne kě shì

同伴说：“你怎么不丢掉呢？”可是

tā shě bu de

他舍不得。

tóng bàn men dōu yóu shàng le àn jiàn tā jīn pí lì

同伴们都游上了岸，见他筋疲力

jìn yǎn kàn kuài chén xià qu le jiù dà jiào dào nǐ tài

尽，眼看快沉下去了，就大叫道：“你太

hú tu le xìng mìng dōu kuài bǎo bu zhù le hái liú zhe zhè

糊涂了！性命都快保不住了，还留着这

qián yǒu shén me yòng

钱有什么用？”

nà rén hái shì shě bu de jiē guǒ chén xià qu yān sǐ

那人还是舍不得，结果沉下去淹死

le

了。

* * * * *

[家长陪读] 钱财虽好，但只是身外之物，不可看得太重。如果财迷心窍，丧失理智，就易犯下后悔莫及的大错。

bǎ shí zi dāng bǎo bèi
把石子当宝贝

cóng qián yǒu gè Sòng guó rén jiǎn dào yí kuài shí
从前，有个宋国人，捡到一块石
tou rèn wéi shì yí jiàn bǎo bèi gǎn jīn huí jiā shōu cáng qǐ
头，认为是一件宝贝，赶紧回家收藏起
lai tā xiān yòng sī juàn bǎ shí tou bāo qǐ lai bāo le yì
来。他先用丝绢把石头包起来，包了一
céng yòu yì céng zhí bāo le jǐ shí céng cái bǎ shí tou fàng
层又一层，直包了几十层，才把石头放
zài pí xiá zi lì zhè yàng tā hái bú fàng xīn zài xiá
在皮匣子里。这样，他还不放心，在匣
zi wài mian yòu tào shàng xiá zi tào ā tào yì lián tào le
子外面又套上匣子，套啊套，一连套了
jǐ shí zhī
几十只。

xiāo xī chuán chu qu yǒu gè dǒng de bǎo bèi de rén
消息传出去，有个懂得宝贝的人，
qǐng qiú kàn yí kàn bǎo bèi kāi kāi yǎn jiè
请求看一看宝贝，开开眼界。

nà Sòng guó rén shí fēn zhèng zhòng shì xiān xūn xiāng mù
那宋国人十分郑重，事先熏香沐

yù qīng xīn jìng qì de xiū yǎng le qī tiān rán hòu cái chuān
浴，清心静气地修养了七天，然后才穿
shàng dà lǐ fú xiàng dài dài zhǎng bèi sì de qīng chū xiá
上大礼服，像对待长辈似地请出匣
zi qǔ chū shí tóu
子，取出石头。

dǒng de bǎo bèi de rén yí kàn chà yì diǎn méi xiào chū
懂得宝贝的人一看，差一点没笑出
lai shuō zhè zhǐ shì yí kuài pǔ tōng de shí tóu hé wǎ
来，说：“这只是一块普通的石头，和瓦
piàn yí yàng bù zhí qián dàn nà Sòng guó rén bù xiāng xìn
片一样不值钱。”但那宋国人不相信，
rèn wéi zhè rén shì xiǎng piàn zǒu bǎo bèi cóng cǐ gèng jiā bǎo
认为这人是想骗走宝贝，从此更加宝
bèi nà kuài bù zhí qián de shí tóu le
贝那块不值钱的石头了。

* * * * *

[家长陪读] 无知，却又自以为是，这样的人难免
不做傻事。日常生活中，我们时时会遇到不懂的事，只
有虚心好学、听得进别人的意见，才能变无知为有知。

bái fà lǎo rén

白发老人

cóng qián yǒu gè bái fà cāng cāng de lǎo rén zài dà
从前，有个白发苍苍的老人，在大
dào páng yì bǎ bí tì yì bǎ yǎn lèi de kū zhe biān kū
道旁一把鼻涕一把眼泪地哭着，边哭
biān shuō wǒ shì duō me dǎo méi ya jī huì lǎo shì ràng
边说：“我是多么倒霉呀！机会老是让
wǒ cuò guò
我错过！”

yǒu rén tóng qíng de wèn tā shì zěn me huí shì
有人同情地问他：“是怎么回事？”

bái fà lǎo rén shāng xīn de shuō wǒ nián qīng shí
白发老人伤心地说：“我年轻时，
tīng shuō jūn zhǔ xǐ huān wén de jiù xiǎng zhuā zhù zhè ge
听说君主喜欢‘文’的，就想抓住这个
jī huì xué wén děng xué de chà bu duō le cái zhī
机会学‘文’。等学得差不多了，才知
dao jūn zhǔ ài yòng lǎo nián rén jūn zhǔ qù shì hòu tīng
道君主爱用老年人。君主去世后，听
shuō xīn jūn zhǔ xǐ huān wǔ de wǒ jiù gǎi xué wǔ
说新君主喜欢‘武’的，我就改学‘武’。

xīn xiǎng zhè huí zǒng huì yǒu zuò guān de jī huì le bú
心想这回总会有做官的机会了！不
liào jī huì yòu shī qù zhè ge jūn zhǔ yě sǐ le
料，机会又失去，这个君主也死了！”

bú shì yǒu jiē tā wáng wèi de ma
“不是有接他王位的吗？”

jiē wáng wèi de jūn zhǔ yòu xǐ huan wén de
“接王位的君主又喜欢‘文’的
la bái hú zi lǎo rén mǒ le yì bǎ yǎn lèi jué wàng
啦！”白胡子老人抹了一把眼泪，绝望
de shuō xiàn zài wǒ lǎo la zài chóng xīn xué wén
地说，“现在我老啦，再重新学‘文’，
hái lái de jí ma nǐ shuō wǒ dǎo méi bu dǎo méi
还来得及吗！你说我倒霉不倒霉！”

tóng qíng de rén tīng dào zhè lǐ qīng miè de bái le tā
同情的人听到这里，轻蔑地白了他
yì yǎn lí qu le
一眼离开了。

* * * * *

[家长陪读] 一个人如果不专心干一种事业，老是看人家眼色行事；一会儿干这样，一会儿又改干那样，结果会一事无成，到年老后悔也来不及了。

běi fāng rén chī líng jiǎo
北方人吃菱角

yǒu gè běi fāng rén zài nán fāng zuò guān yǒu yí cì
有个北方人在南方做官。有一次，

dì fāng shàng yí gè xiāng shēn qǐng tā qù zuò kè xián liáo
地方上一个乡绅请他去作客，闲聊

shí pú rén duān shàng lái yì pán líng jiǎo tā méi chī guo
时，仆人端上来一盘菱角。他没吃过

líng jiǎo yòu bù hǎo yì si wèn zhǔ rén yòu yí zài kè qì
菱角，又不好意思问，主人又一再客气

de qǐng tā xiān cháng méi bàn fǎ tā zhǐ hǎo ná qǐ yì zhī
地请他先尝，没办法，他只好拿起一只

líng jiǎo diū jìn zuǐ lǐ qù jiáo
菱角，丢进嘴里去嚼。

zhǔ rén kàn tā lián ké yě bù bō jiù chī le xīn lǐ
主人看他连壳也不剥就吃了，心里

hěn chà yì wèn zhè líng jiǎo bō le ké cái hǎo chī de
很诧异，问：“这菱角剥了壳才好吃的，

nǐ zěn me zhěng gè diū dào zuǐ lǐ qù jiáo ne
你怎么整个丢到嘴里去嚼呢？”

tā míng zhī zì jǐ nòng cuò le què hái yì běn zhèng
他明知自己弄错了，却还一本正

jīng de shuō wǒ lái nán fāng bù jiǔ yǒu xiē shuǐ tǔ bù
经地说：“我来南方不久，有些水土不
fú lián ké chī wèi de shì qīng rè jiě huǒ
服，连壳吃，为的是清热解火。”

nà nǐ men nà er zhè dōng xī hěn duō ma zhǔ rén
“那你们那儿这东西很多吗？”主人
wèn
问。

duō de hěn na shān qián shān hòu dào chù dōu zhǎng
“多的很呐！山前山后到处都长
zhe ne tā huí dá shuō
着呢。”他回答说。

zhǔ rén bù jīn yǎ rán shī xiào
主人不禁哑然失笑。

* * * * *

[家长陪读] 遇到不懂的事，应该虚心求教；如果以为请教别人有失身份，不懂硬要装懂，结果反而会闹出笑话来，丢失面子，让人笑话。

bèi chī diào de xiǎo lù
被吃掉的小鹿

cóng qián yǒu gè liè rén bǔ dào yì zhī xiǎo lù fēi
从前，有个猎人捕到一只小鹿，非
cháng xǐ huan dài huí lái yǎng zài jiā lǐ liè rén jiā lǐ
常喜欢，带回来养在家里。猎人家里
de gǒu jiàn le pū shàng qù yù chī xiǎo lù bèi zhǔ rén fā
的狗见了，扑上去欲吃小鹿，被主人发
xiàn zhǔ rén dà shēng hē chì tā
现，主人大声呵斥它。

cǐ hòu gǒu zài bù gǎn qīng jǔ wàng dòng tiān tiān hé
此后，狗再不敢轻举妄动，天天和
xiǎo lù zài yì qǐ jiù xiàng hǎo péng you yí yàng yǒu shí
小鹿在一起，就像好朋友一样。有时
xiǎo lù táo qì de hé gǒu dǎ nào yòng zì jǐ de lù jiǎo qù
小鹿淘气地和狗打闹，用自己的鹿角去
dǐng gǒu de jí bèi gǒu yě bù shēng qì bù fā huǒ shí
顶狗的脊背，狗也不生气，不发火，十
fēn qiān jiù màn màn de xiǎo lù wàng le zì jǐ shì lù
分迁就。慢慢地，小鹿忘了自己是鹿，
gǎn dào zì jǐ hé gǒu jiù xiàng tóng lèi yí yàng
感到自己和狗就像同类一样。

yì tiān zhǔ rén dài zhe gǒu chū mén dǎ liè qù le
一天，主人带着狗出门打猎去了，
xiǎo lù pǎo chū qu wán yuǎn yuǎn de lái le jǐ zhī yě
小鹿跑出去玩。远远地来了几只野
gǒu yě gǒu kàn jiàn xiǎo lù yòu shì zī yá yòu shì luàn
狗，野狗看见小鹿，又是龇牙，又是乱
jiào xiǎo lù yǐ wéi tā men shì yào hé zì jǐ wán er ne
叫。小鹿以为它们是要和自己玩儿呢，
huān kuài de xiàng yě gǒu pǎo qu
欢快地向野狗跑去。

jié guǒ yě gǒu men pū xiàng xiǎo lù yǎo sǐ tā bǎ
结果，野狗们扑向小鹿，咬死它，把
tā chī diào le
它吃掉了。

* * * * *

[家长陪读] 如果被一时的假象所迷惑，而忘记敌人的本性，结果就会像故事中的小鹿一样，愚蠢无知，以致丧命。

bèi luàn jiàn shè sǐ de hóu zi
被乱箭射死的猴子

Wú wáng chū yóu dài zhe suí cóng men lái dào yí zuò
吴王出游，带着随从们来到一座
shān shang shān shang de hóu zi jiàn le fēn fēn sì chù táo
山上。山上的猴子见了，纷纷四处逃
sàn duǒ bì zhǐ yǒu yì zhī xiǎo hóu zi méi yǒu pǎo tā cóng
散躲避。只有一只小猴子没有跑，它从
zhè kē shù bèng dào nà kē shù dòng zuò fēi cháng mǐn jié
这棵树蹦到那棵树，动作非常敏捷。

Wú wáng fā xiàn le yì zhī liè wù tā ná chū gōng
吴王发现了一只猎物，他拿出弓
jiàn lā mǎn gōng xiàng liè wù shè qu xiǎng bu dào xiǎo
箭，拉满弓，向猎物射去。想不到小
hóu zi jìng tiào qǐ lái xiàng fēi chū qu de jiàn chōng guo
猴子竟跳起来，向飞出去的箭冲过
qu jiǎo gāng gāng gōu zhù yì kē shù zhī shǒu lǐ yǐ jīng jiē
去，脚刚刚勾住一棵树枝，手里已经接
zhù le nà zhī jiàn Wú wáng bì kai hóu zi zhè cì miào
住了那支箭。吴王避开猴子，这次瞄
zhǔn le yì zhī zhàn zài shù shang de hóng zǔ ba niǎo jiàn
准了一只站在树上的红嘴巴鸟，箭

sōu yì shēng shè chū qu bú liào nà hóu zi yòu xùn sù
“嗖”一声射出去，不料那猴子又迅速
xiàng jiàn shè chū de fāng xiàng fēi yuè guo qu bù piān bù
向箭射出的方向飞跃过去，不偏不
yī yí xià zi yòu bǎ jiàn zhuā dào le shǒu lǐ
倚，一下子又把箭抓到了手里。

Wú wáng shēng qì le tā ràng suí cóng men quán dōu zhǔn
吴王生气了，他让随从们全都准
bèi hǎo gōng jiàn rán hòu yì shēng lìng xià wàn jiàn qí shè
备好弓箭，然后一声令下，万箭齐射。
zhè xià xiǎo hóu zi nǎ lǐ hái hái zhuā de guò lái jiù lián duǒ bì
这下小猴子哪里还抓得过来，就连躲避
yě lái bu jí bèi luàn jiàn shè sǐ le
也来不及，被乱箭射死了。

* * * * *

[家长陪读] 人也好，动物也好，如果自以为有本事而不自量力地到处炫耀，其下场一定可悲，令人痛惜。

bèn niú shàng dàng
笨牛上当

cóng qián zài yí piàn dà sēn lín lǐ zhù zhe yí tóu
从前，在一片大森林里，住着一头
bèn niú yǒu yí tiān niú zài cǎo dì shàng chī cǎo yí biān
笨牛。有一天，牛在草地上吃草，一边
chī yí biān yáo zhè wěi ba gǎn zǒu xī xiě de niú méng
吃一边摇着尾巴，赶走吸血的牛虻。

yí zhī niú méng zài bèn niú shēn biān zhuàn le hǎo yí huì
一只牛虻在笨牛身边转了好一会
er què zěn me yě bù néng kào jìn tā shēn niú méng xiǎng
儿，却怎么也不能靠近它身。牛虻想
le xiǎng gù yì shuō rén men bèi dì lǐ dōu jiào nǐ bèn
了想，故意说：“人们背地里都叫你笨
niú nǐ zhī dao zhè shì wèi shén me ma wèi shén me
牛，你知道这是为什么吗？”“为什么？”
bèn niú qì hū hū de fǎn wèn niú méng shuō hái jì de
笨牛气呼呼地反问。牛虻说：“还记得
qù nián xià tiān ma nà cì lǎo hǔ xiǎn xiē yào le nǐ de
去年夏天吗？那次老虎险些要了你的
mìng hái bú jiù shì yīn wèi nǐ nà tiáo gāi sǐ de wěi ba bèi
命，还不就是因为你那该死的尾巴被

shù zhī guà zhù le bèn niú diǎn diǎn tóu shuō dí què
树枝挂住了？”笨牛点点头，说：“的确，
nà cì zhēn shì hǎo xiǎn ya niú méng shuō nà me zhè
那次真是好险呀！”牛蛇说：“那么，这
yàng yì tiáo zhāo zāi rě huò de wěi ba yào tā gàn shén me
样一条招灾惹祸的尾巴要它干什么？
chèn zǎo nòng diào tā bèn niú jué de niú méng de huà yǒu
趁早弄掉它。”笨牛觉得牛蛇的话有
dào lǐ yú shì biàn qù zhǎo lǎo láng qǐng lǎo láng jiāng zì
道理，于是，便去找老狼，请老狼将自
jǐ de wěi ba yǎo duàn
己的尾巴咬断。

bèn niú chéng le tū wěi ba niú méng kàn jiàn lè huài
笨牛成了秃尾巴，牛蛇看见乐坏
le jí máng zhǎo lái yì qún dì xiong sì wú jì dǎn de
了，急忙找来一群弟兄，肆无忌惮地
pū dào bèn niú shēn shàng jìn qíng de xī shí tā de xiě
扑到笨牛身上，尽情地吸食它的血。
bèn niú zhè cái zhī dao shàng le dāng
笨牛这才知道了当。

* * * * *

[家长陪读] 对敌人的话万万不能轻易相信，如果不假思索地轻信，就会上当受骗，招来灾祸。

bù zhuā lǎo shu de māo
不抓老鼠的猫

cóng qián yǒu gè rén yǎng le xǔ duō māo tā yǎng
从前，有个人养了许多猫。他养
māo bú shì wèi le zhuā lǎo shu ér shì wèi le gěi zì jǐ jiě
猫不是为了抓老鼠，而是为了给自己解
mēn er
闷儿。

yǒu yì tiān yǒu wèi lín jū lái xiàng tā jiè māo miè
有一天，有位邻居来向他借猫灭
shǔ tā kāng kǎi de dā yīng le tiāo le jǐ zhī qiáng zhuàng
鼠，他慷慨地答应了，挑了几只强壮
de māo gěi lín jū dài huí jiā qu
的猫给邻居带回家去。

guò le yì tiān lín jū jiù bǎ māo sòng huí lái le
过了一天，邻居就把猫送回来了，
shuō shì tā jiā de māo gēn běn bù zhuā lǎo shu tā bù xiāng
说是他家的猫根本不抓老鼠。他不相
xìn dài zhe māo gēn lín jū yì kuài er lái dào lín jū jiā de
信，带着猫跟邻居一块儿来到邻居家的
wū zi lì
屋子里。